

slaget til Fremme, 'men jeg vil henstille til det kommende Udvalg at overveje de enkelte Ting i Lovforslaget, som burde overvejes nøjere.

J. Oskar Andersen: Det Spørgsmaal, som giver mig Anledning til at fremkomme med nogle Bemærkninger, er Spørgsmaalet om Kvinders Adgang til Præstestillinger. Rent personlig kan jeg gaa med til Kvinders Anvendelse som Præster i visse Stillinger. Der er utvivlsomt, som ogsaa fremhævet af en tidligere Taler, god Grund til at antage, at Kvinder i visse præstelige Stillinger vil kunne gøre meget god Fyldest. Jeg tænker her paa saadanne Stillinger som Stillinger ved Hospitaler, Fængsler, de saakaldte personelle Kapellanstillinger eller Medhjælperstillinger, men jeg skal ikke indlade mig paa denne Side af Sagen, da det forekommer mig, at det slet ikke er det, det her kommer an paa. I den Henseende vil jeg følge den højtærede Justitsminister, som, da han fremsatte Lovforslaget, udtalte følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil oplæse — det findes i Rigsdagstidenden Sp. 2704: „Det forekommer mig rigtigere, at man ikke kommer ind paa en Diskussion om Kvinders Adgang til det ene eller andet Embede, men løser Sagen saaledes, at Kvinder faar lige Adgang med Mænd til alle Embeder“. Men skønt jeg ikke vil gaa ind paa en nærmere Diskussion af dette Spørgsmaal, maa jeg paa den anden Side sige, at det unægtelig forekommer mig at være en meget hurtig Maade at løse Vanskelighederne paa. Man siger ganske simpelt: Dem taler vi ikke om, dermed er Sagen færdig. — Der er imidlertid andre Ting, som giver god Grund til at komme ind paa det for Kirken uhyre vigtige principielle Spørgsmaal om Kvinders Adgang til kirkelige Stillinger, og ganske særlig er der Grund til at komme ind paa den Maade, hvorpaa dette Lovforslag søger at gennemføre dette radikale Brud paa, hvad der hidtil har været Praksis i vor Kirke. Jeg maa til at begynde med sige, at jeg overhovedet stiller mig tvivlende overfor det Spørgsmaal, om man kan betragte gejstlige Embedsmænd som Embedsmænd i Ordets almindelige Betydning. I den tidligere Lovgivning skelnede man mellem Embedsmænd, i egentlig Forstand, Statsembedsmænd og kirkelige Embedsmænd. Jeg har talt med en fremragende juridisk Kollega ved vort Universitet om dette Spørgsmaal, og han gav mig Ret i, at hvis

man kan kalde Præster Embedsmænd, er det med adskillige Forbehold. Men det er mig ikke ubekendt, at den moderne Lovgivning gaar ud fra en Sprogbrug, som var fremmed for den ældre Lovgivning. Jeg kan henvise til den almindelige Lønlovslov af 1870, der i sin § 13 siger, at den ikke gælder for gejstlige Embedsmænd. Der kaldes man dem altsaa udtrykkelig Embedsmænd. Og der er, som bekendt, ved Straffelovgivningen værnet om gejstlige Embedsmænd paa samme Maade som om andre Embedsmænd, ligesom særlige Forpligtelser paahviler dem som andre Embedsmænd. I vor Retsprogrub viser det sig ogsaa, at man gaar ud fra, at de er jævnstillede med andre Embedsmænd, naar f. Eks. Pensionsloven af 1851 udtrykkelig undtager Præster og Kolonibestyrere og dermed synes at gaa ud fra, at gejstlige Embedsmænd i øvrigt maa jævnstilles med almindelige Embedsmænd. Men hvis altsaa gejstlige skal betragtes som Statsembedsmænd, og vi paa den anden Side ved, at det er den højtærede Justitsministers Mening, at dette Lovforslag ogsaa omfatter de gejstlige Embedsmænd og skal give Kvinder Adgang til at faa gejstlige Embeder, saa, maa jeg sige, kunde den første Tanke være den, som ogsaa min ærede Partifælle nylig fremhævede, at dette vil faa liden praktisk Betydning, ja, at man i en vis Forstand maaske kunde sige, at det at give Kvinderne denne Adgang til gejstlige Embeder er Bluff. Thi selv om man har de Betingelser, som forudsættes for at kunne gaa ind i et gejstligt Embede, er det ikke dermed givet, at man faar Embedet. Staten stiller bestemte Krav, men der er en anden Side af Sagen, nemlig at man ikke kan komme ind i et gejstligt Embede uden at blive ordineret, og selv om man er ordineret, spiller, som det vil være den høje Rigsdag bekendt, Kollatsspørgsmaalet en vis Rolle. Det vil med andre Ord sige: Bispeembedernes Prøvelse vil komme til at spille en Rolle. — Men saa vidt jeg kan skønne, vil efter dette Lovforslag, i alt Fald som det formelt lyder, Spørgsmaalet stille sig ret uheldigt og uklart. Sagen er nemlig den, at de Betingelser, som Biskopperne skal undersøge, drejer sig om, hvorvidt vedkommende er i Besiddelse af visse Kundskaber, har den rette Lære og har ført et retskaffent Liv. Jeg vil antage, at dette ikke vil komme til at indvirke uheldigt paa Muligheden for Kvinders reelle Adgang til præstelige Embeder. Med andre Ord, hvis man ser paa disse bestemte formelle Betingel-